

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

för Sätla pastorat

Kyrkofullmäktiges godkännande, datum och paragraf: 2022-11-07 § 21

Kyrkoherdens godkännande:.....
namn datum

Församlingsinstruktionen utfärdad av domkapitlet i Göteborgs stift;

datum och paragraf:.....

Församlingspresentation och vision

Sätla pastorat ligger i Marks kommun och består av samhällena Sätla, Hyssna och Ubbhult, med kringliggande landsbygd. Pastoratet består av två församlingar: Sätla församling med Sätla kyrka och Ubbhults kapell och Hyssna församling med Hyssna kyrka och Hyssna gamla kyrka. Här finns också två församlingshem och två prästgårdar.

Församlingarna har en likartad fromhetstradition, men även sin särprägel. Detta tillsammans med krav på någon slags ”rättvisa” mellan byarna, präglar en del av pastoratets verksamhetsinriktning. Bygden går mot mer samverkan och så även pastoratet, även om det finns en tydlig linje att bevara de små sammanhangen och församlingarna som grundläggande gemenskap.

Utifrån Jesu missionsbefallning i Matt. 28:18-20 formulerar vi visionen att: Delaktighet, gemenskap och öppenhet skall prägla församlingens liv. Vi eftersträvar därför ett församlingliv präglat av variation med avseende på gudstjänstformer, åldrar och karaktär på verksamheten. Inom gudstjänstarbetet behöver vi ständigt förbättra möjligheten till långsiktigt församlingsbygge på varje ort

Omvärldsanalys

Pastoratet är ett ganska typiskt landsbygdspastorat, men under förändring. Många lever delar av sitt liv på annat håll. De arbetar i Göteborg, Kungsbacka eller centrala Mark och deltar i fritidsaktiviteter utanför församlingen. I området runt Ubbhults kapell ställer detta dock till bekymmer när det gäller församlingsengagemang då man riktar sig mot Kungsbacka och Fjärås. Att hitta vägar för att bygga en gudstjänstgemenskap i Ubbhult kräver fortsatta strategiska satsningar. När det gäller ursprung är den etniska mångfalden tämligen begränsad. Det finns inga stora grupper som är födda utomlands, men många som är födda utanför församlingens gränser – vilket också det är en förändring jämfört med för 50 år sedan.

Byggnationen och inflyttningen är stark runt alla tre huvudorter, om än med olika takt. De som flyttar in är i lägre grad kyrkotillhöriga än de redan boende. Inflyttningen kommer främst från Göteborgsområdet men också från de centrala delarna av kommunen. Att möta och inkludera dem som har en svagare koppling till församlingarna är viktigare idag än förr. För sportintresserade barn finns en del fritidsaktiviteter. Församlingarna är bygdens enskilt största samlingsplats för organiserad barn- och ungdomsverksamhet. Med bara ett visst mått av generalisering kan man säga att församlingarna möter ett tvärsnitt av barn och ungdomar i bygden. Pastoratet delar den i samhället allmänna trenden att ungdomar i lägre grad än tidigare deltar i organiserade fritidsaktiviteter. Efter studenten flyttar många unga från orten, men många återvänder efter några få år för att köpa hus eller bilda familj i hembygden.

Medelinkomsten är lägre i Sätla än i riket i stort, medan Hyssna och Ubbhult ligger på en högre inkomstnivå. Utbildningsnivån är lägre för kommunen än för riket i stort. Däremot är arbetslösheten på en låg nivå. En utmaning är att möta den ökade psykiska ohälsa som rapporteras bland barn och unga.

Bland både yngre och äldre finns ofta en stark koppling till den egna kyrkan och socknen, något som blir tydligt vid till exempel förrättningar. Hyssna gamla kyrka besitter ett stort kulturvärde och är en populär förrättningskyrka under sommaren.

Framtidens utmaningar ligger framförallt på ekonomin eftersom vi måste prioritera verksamhet framför fastigheter och det är svårt för många. Den nuvarande inflyttningen gör att pastoratets totalekonomi i nuläget inte minskar som hos många andra landsbygdspastorat. Sett över tid behöver dock pastoratet arbeta mer med frivillighet och idealitet i verksamheterna. Sätla pastorat ligger i en kyrklig bygd och har en god grund att stå på. I pastoratet berördes många unga av en ungdomsväckelse i bygden på 70- och 80-talet: Detta märks fortfarande genom olika former av ansvarstagande i församlingarna. Det är en stark resurs.

Pastoralt program för Sätla pastorat

Sätla och Hyssna församlingar är den lokala gemenskapen av den allmänneliga, världsvida kyrkan, de heligas samfund där Guds ord rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas. Församlingarna är de människor som genom dopet och tron infogas i kyrkan. Församlingen är kallad att förkunna Guds härliga gärningar: Att som Kristi kropp förverkliga och förkunna evangelium. I kyrkoordningen står det att i församlingens uppdrag ingår fyra huvuduppgifter: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Vi använder bilden av en väderkvarn, där varje huvuduppgift utgör en av väderkvarnens fyra vingar. Varje del är lika värdefull och behövs för att väderkvarnen skall fungera. Tillsammans bildar vingarna korsets symbol och väderkvarnen drivs av vinden liksom församlingen skall drivas av Andens kraft.

På styrelsenivå är ordningen den gängse mellan kyrkoråd, gemensamt för pastoratet, och församlingsråd för respektive församling. Vi betonar församlingsrådets viktiga roll.

Prästerna delar på ansvaret för gudstjänsterna i pastoratet, samtidigt som kyrkoherden har det övergripande pastorala ansvaret för Sätla och komministern för Hyssna, men alltid i nära samarbete. Medarbetarna har sitt huvudsakliga arbete i en av församlingarna, men på tillämpliga områden strävar församlingarna efter ett utökat samarbete.

Gudstjänst

Gudstjänsten skall vara öppen för alla människor och inbjuda till gemenskap. Den skall firas så att den är tillgänglig för nya människor, samtidigt som den skall fördjupa vår tro på Jesus. Gudstjänsten syftar till att stärka människors tro på Jesus, frigöra oss och rusta oss till tjänst under veckans dagar. Vi vill stå trygga i gudstjänstlivets rika arv och ta vara på möjligheterna till variation i gudstjänstlivet och pröva nytt. I gudstjänsten förenas tradition och förnyelse. Balansgången mellan å ena sidan kontinuitet i tid och form och å andra sidan variation är en utmaning som kräver regelbundet arbete och utveckling.

Gudstjänsten präglas av människors liv och är församlingens centrum. I kraft av Guds ord erbjuder gudstjänsten förlåtelse, Kristi liv, den Helige Andes kraft och gemenskap med Gud och hans folk.

Vi har gudstjänster för barn och unga, men vill samtidigt att kyrkans framtid skall känna sig hemma i alla gudstjänster. Barnens delaktighet i gudstjänsten är avgörande och barnen skall beredas plats i gudstjänstens uttrycksformer och tilltal. Exempel på detta är sånger, körer, dramor, söndagsskola, deltagande eller utformande av olika gudstjänstmoment o.s.v. Ungdomars delaktighet uppmuntras genom t.ex. olika uppgifter i och kring gudstjänsten, sånger, körer m.m. Delaktighet är viktig både för äldre och yngre och det finns en mängd möjligheter för detta att komma till uttryck: textläsare, kyrkvärdar, förebedjare. Inte minst musiken är viktig. Den uttrycker sorg och glädje, längtan, trosvisshet och hopp. Den talar till

både den trosvisse och den sökande. Den kan öppna för tillbedjan och lovsång. En mångfald av instrument och röster ger gudstjänsten djupare dimensioner och öppnar för engagemang och ansvarstagande.

Vi vill att musiken skall vara bred när det kommer till val av sånger, musikstilar och instrument. Vi vill att kyrkans rika psalm- och musikskatt skall tas tillvara. Vi vill inspirera till olika former av musicerande och en mångfald av körsång för att tjäna Gud och församlingen.

Vi strävar efter att gestalta de kyrkliga handlingarna så att de blir ett stöd för människor i olika skeden i livet och i sitt ansvarstagande i trons liv. I samband med de kyrkliga handlingarna tas personliga kontakter. Att på ett tydligt sätt inbjuda till dop blir allt viktigare. Församlingens mål är att dopen sker i församlingens gemensamma gudstjänst, men särskilda dopgudstjänster förekommer också. Barndopen följs upp med inbjudan till församlingens verksamheter och är en del av arbetet fram till vuxenblivandet. Församlingens doppastoral reglerar doppraxis.

Undervisning

Vi vill att människor från olika bakgrund och med olika relation till kyrka och kristen tro skall mötas på ett berikande sätt. Genom kyrkans undervisning kan olika, individuella och splittrade erfarenheter föras samman till ett mönster som har sin utgångspunkt i dopet. I dopet bjuds varje människa in till att som ett älskat Guds barn leva och utvecklas i Kristi efterföljd utifrån sina egna gåvor. Församlingarnas undervisning skall drivas på ett mångfaldigt sätt som gör tron levande för nya och gamla generationer. Tron skall presenteras på ett ärligt och sakligt sätt. En god kombination av gemenskap, omsorg, undervisning, bön och lovsång eftersträvas. Vi provar olika former och lämpliga tider. Mycket av det arbete som handlar om undervisning sker gemensamt i pastoratet. Två sådana exempel är ungdomsarbetet och konfirmandarbetet. Högstadieskolan är gemensam för pastoratet och dit kommer också ungdomar från grannförsamlingar.

Körverksamheten bland barn och vuxna spelar en mycket stor roll när det gäller undervisningen, men det är också viktigt med verksamhetsformer där fler pojkar och män finner sin plats. Olika typer av arbete med drama i gudstjänsten och i andra sammanhang är också det en viktig metod för att få evangeliet att leva. Överhuvudtaget gäller det i undervisningen att alla sinnen får komma till användning och att kunskapen om kristen tro inte bara får bli en "boklig" kunskap.

Mindre samtals- och bönegrupper finns också där omsorg och växande i tron kan ske. Kyrksamheten är god och vi vill lyfta fram predikans undervisande roll. När det som kommer upp i undervisande grupper och samtal finner sin väg in i förkunnelsen uppstår en spännande, berikande dynamik. Traditionellt har mycket av undervisningen skett i kyrkans lokaler, men på senare år har det blivit vanligare med tydliga skolkontakter samt andra mötesplatser.

Undervisning sker konkret för barnen i söndagsskola, i barntimmar och vid andakter/möte med förskolor och skolor vid jul och påsk. Undervisningen finns med i verksamheten för äldre barn och tonåringar i juniorgrupper och konfirmandundervisningen. Pastoratet har ett stort ungdomsarbete med en levande ungdomsgrupp där ungdomarna också uppmuntras att delta i konfirmandundervisningen och att åka på läger. Vi möter fler barn och ungdomar som inte har så starkt stöd hemifrån vad gäller kyrklig verksamhet och det ställer speciella krav på

innehåll, metoder och stöd. För vuxna syns det undervisande draget framför allt i ”kristen grundkurs”, bibelstudier, församlingsaftnar och olika tema i gudstjänster och samlingar.

Vuxenundervisningen, handlar både om att dela erfarenheter och att läsa Bibeln i erfarenhetens ljus och kunskapsförmedling. Här behövs det fler mötesplatser där sådana samtal och sådant delande av erfarenheter kan äga rum.

När det gäller barnens undervisning är det väsentligt att barnen får med sig de ”stora berättelserna”, om hur Gud blir människa i Jesus Kristus, vilket liv han lever, och hur döden besegras i uppståndelsen. På så vis får de med sig bilder och berättelser att relatera sina egna livsberättelser till. Eftersom kyrksamheten är god sker barn- och ungdomsverksamheten i både i traditionella grupper (ex. Barntimmar, barnkörer), där man ser goda resultat vad gäller framtida kyrkotillhörighet och dop/konfirmationsstatistik, samt i mer öppna konstellationer (ex. lovsatsningar.)

Diakoni

Diakoni är hela församlingens uppgift. Detta betyder inte att alla bör göra allt, men att alla kan göra något. Det är en integrerad och omistlig del av vad församlingen är och gör. Församlingen är till för människan. Ett diakonalt förhållningssätt bör genomsyra samtliga delar av församlingen och kännetecknas av medmänsklighet, hjälpsamhet, värme och närvaro.

Diakonens uppgift är att uppmuntra, frigöra och leda församlingens diakoni. Diakonen ska fungera som inspiratör för andra, det vill säga se behoven, uppmuntra och utrusta. Om församlingen skall kunna ha ett stort diakonalt arbete behövs många ideella, något som pastoratet behöver arbeta mer med. Vi vill gärna samverka med socialtjänst och andra samhällseliga aktörer. Diakonen har efter behov regelbundna kontakter med distriktsvård och hemtjänst när det gäller enskilda församlingsbor. Genom sin vörningstjänst har diakonen och prästen ett speciellt själavårdsuppdrag

I en kontext där den sociala kontrollen kan vara stark är inte utsattheten alltid så tydlig i samhällsmiljön. Diakoni handlar om att få vara Jesu händer och därmed om allt det som sker och rör sig mellan människor. Diakoni, liksom även de andra huvuduppgifterna glider in i varandra. I gudstjänsten kommer diakoni bland annat till uttryck i evangeliet, förbönen, kollekten, bemötandet före och efter gudstjänsten och i diakonens deltagande. I undervisningen finns alltid den diakonala aspekten med i mötet mellan olika människor i olika åldrar och från skilda förhållanden. Diakoni också är ett sätt att visa på Jesu kärlek.

Vi eftersträvar många och meningsfulla möten där medmänsklighet kan utövas. Konkret sker det genom olika verksamheter, så som t ex vuxenbarn-grupp, kontakt med vårdcentral, hemtjänst, boende på äldreboendena. Det sker i leva-vidare grupper, och vid t ex soppluncher och hembesök. Själavården, samverkan med sjukhuskyrkan och möten på boenden och sjukvårdsinrättningar utanför pastoratet är också viktiga i en bygd där mycket av vård och stöd sker längre från hemmet. Det är viktigt att församlingens verksamhet är kostnadsfri i möjligaste mån. Det finns en stor diakonal aspekt i församlingens resor, läger och ungdomsledarnas medverkan.

Flexibilitet och lyhördhet är viktigt, särskilt ur det diakonala perspektivet. Det som sker i omvärlden kan tvinga församlingen att ställa om verksamheten snabbt om det t ex placeras flyktingar i församlingen, om en stor arbetsplats läggs ned, eller en annan förändring inträffar. Medmänsklighet är till sin natur sådan, att den i ganska liten utsträckning kan detaljplaneras

ett eller flera år i förväg. Däremot behöver vi ha beredskap att möta människors behov. Den ökande psykiska ohälsan i samhället ställer nya krav på pastoratets arbete. I denna grupp är ungdomar särskilt utsatta och pastoratet vill hitta vägar att möta det behovet.

Mission

Missionens grund är att evangeliet om Jesus Kristus sprids och vinner genklang hos fler. Församlingen har ett uppdrag från Gud att göra Jesus känd, trodd och älskad. Människor har kommit från olika delar av världen och i olika tider för att vittna som sin tro på Jesus för oss. Vi har alla ett uppdrag att föra detta budskap vidare till frihet och tro i världen. Där är vi inte ensamma. Kyrkans strukturer och globala natur inspirerar och stöttar. I församlingen finns inte många permanent boende som har sitt ursprung i andra länder eller är av annan religion, däremot omfattar församlingens missionsansvar alla som ännu inte eller inte längre känner Kristus som frälsare.

Missionen sker genom förkunnelsen i människors möten, genom gudstjänster, undervisning och i det diakonala arbetets fasetter. Varje kristen är kallad att vara ett vittne för den uppståndne Kristus i sin vardag. Medarbetarna har som uppgift att stödja och uppmuntra detta. Det är viktigt att den gudstjänstfirande församlingen är öppen för den som kommer ny och inte avskärmar sig eller sluter sig i sin gemenskap. I den tid vi lever med många impulser från olika håll och med en stor brist på kunskap om tron är det avgörande att kyrkan fördjupas så att vi lever i ett missionsperspektiv på helheten. I missionen finns också alla de tillfällen då Guds närvaro ”glimmar till” i människors liv och de för ett ögonblick ser sig själva som Gud ser dem; som oändligt älskade, värdefulla skapelser. Församlingen strävar efter att hitta fler och nya sätt att ta vara på människors engagemang.

Jakob möter Gud och utbrister efteråt:

"Sannerligen", sade han, "Herren är på denna plats, och jag visste det inte!" Och han greps av bävan och sade: "Detta är en plats som väcker bävan, det måste vara Guds boning, här är himlens port."

1 Mos 28:16-17

Missionen har till syfte att väcka tro och detta sker när människor, liksom Jakob upptäcker och känner igen Guds närvaro i sina egna liv. Pastoratet har en stor inflyttning och med det många nya människor med liten koppling till församlingarna. Det innebär en möjlighet och en utmaning i att omfamna nya i kyrkans liv.

Tre fokusområden

A: Eftersom hela pastoratet har många nyinflyttade och detta har över åren förändrat demografin i bygden, ***vill pastoratet satsa på och arbeta för att möta och inlemma dem som är nya i bygden eller dem som inte har en så stark koppling till kyrkan och församlingen.*** Det kan handla om att finnas tydligare på nya arenor (även digitala), arbeta med gemenskapsfrämjande åtgärder i olika typer av verksamhet, att ha gemenskaper och sammanhang dit nya kan inlemmas m.m.

B: Eftersom det är varje kristens uppgift att ta ansvar för sin tro och sitt engagemang ***vill pastoratet satsa på att rekrytera och utrusta fler frivilliga, ideella eller lättarvoderade som kan leda och ta ansvar för olika former av verksamhet.*** Omsvängningen från att församlingens medarbetare utför den mesta av verksamheten till att de framöver arbetar mer som utbildare och ”spindlar i näten” är viktig. En grundinställning är att vara öppen för

människors gåvor och ta vara på dem. Arbetet innebär konkret bland annat: Avsätta tid i medarbetares tjänster för arbete med frivilligarbete. Utbildning av medarbetare i att rekrytera och leda frivilligarbete. Pastoratsgemensamt arvoderingssystem.

C: I pastoratet finns många ungdomar och unga vuxna. Barnverksamheten når många och är av god kvalitet. Pastoratet har också ett gott ungdomsarbete med konfirmandgrupper, ungdomsgrupp och konfirmandfaddrar. Samtidigt är det en utmaning att nå ungdomar och unga vuxna och engagera dem i församlingarna. ***Därför vill pastoratet arbeta mer aktivt med dessa grupper. Exempel på detta är att utveckla Kyrkans ungdom/Cornerstone, fadderverksamhet till konfirmanderna, arbeta mer med att rekrytera och rusta unga ledare i barngrupper/söndagsskola/ungdomsteam, satsa på Ung resurs eller liknande.***

Näringsverksamhet

Pastoratets näringsverksamhet är mycket begränsad. Sätla prästgård används inte längre som tjänstebostad. Bostadsdelen hyrs ut i kortare perioder, i väntan på att pastoratet beslutar vad som skall ske med byggnaden. Prästgårdens gamla pastorsexpedition används som administrationslokal för vaktmästeriet i väntan på en ny vaktmästarbyggnad. Hyssna prästgård används som komministerbostad.

Sammanfattande om barnen

Sedan många år finns i pastoratet en rik verksamhet bland barnen. Vi har bland annat försökt beskriva kopplingen mellan vardag och söndag i avsnittet om gudstjänsten och undervisningen. Vi betonar en verksamhet för alla åldrar som rör alla församlingens fyra huvuduppgifter. Vi har identifierat och sett behovet kring ungas psykiska ohälsa. Vi har goda kontakter med skola och samhälle som ger oss kunskap om barnens villkor. Det i sin tur påverkar det vi gör. Våra ledare med särskilt ansvar för barnen uppmuntras att i olika situationer förmedla sin analys av vad olika beslut får för konsekvens för barnen och framtiden. Många samtal med familjer ökar också vår kunskap.

Domkapitlets regler

Domkapitlet har beslutat att i båda församlingarna ska huvudgudstjänst med nattvard firas minst var tredje vecka. Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst firas varje sö- och helgdag i Sätla församling och i Hyssna församling. Domkapitlet har beslutat att sammanlysning av huvudgudstjänst får ske upp till fem gånger per år.

Domkapitlet har beslutat att konfirmandarbetet i pastoratets församlingar bedrivs enligt Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbetet.

Sätla pastorat består av följande församlingar: Sätla och Hyssna.

I pastoratet finns följande prästbefattningar: En befattning som kyrkoherde, en befattning som komminister.

Stiftsstyrelsen har beslutat att minst en komminister skall finnas i pastoratet. Pastoratets prästtjänster är disponerade på församlingarna enligt följande: Kyrkoherden arbetar huvudsakligen i Sätla församling och komministern arbetar huvudsakligen i Hyssna församling.

I pastoratet finns följande befattningar som diakon: En befattning som församlingsdiakon med huvudsaklig tjänstgöring i Sätla församling. En församlingsdiakon med huvudsaklig tjänstgöring i Hyssna församling.

I pastoratet finns följande befattningar som kyrkomusiker: två kantorer med huvudsaklig tjänstgöring i Sätla församling. En kantor med huvudsaklig tjänstgöring i Hyssna församling.

Domkapitlet har beslutat att minst en kyrkomusiker skall vara kantor.

I pastoratet förekommer ingen verksamhet på minoritetsspråken. När sådant behov uppkommer i enskilda kontakter, vidtalar församlingen lämplig präst.

I pastoratet finns följande kyrkor/kapell/gudstjänstlokaler: Sätla församling: Sätla kyrka och Ubbhults kapell i Sätla församling. Hyssna församling: Hyssna kyrka och Hyssna gamla kyrka i Hyssna församling.

Kyrkornas nyttjande:

Sätla församling:

Sätla kyrka nyttjas 5 gånger/vecka för huvudgudstjänster, förrättningar och andakter, musikverksamhet och föredrag.

Ubbhults kapell nyttjas 4 gånger/vecka för huvudgudstjänster, förrättningar och andakter, musikverksamhet, föredrag och barnverksamhet.

Hyssna församling

Hyssna kyrka nyttjas 5 gånger/vecka för huvudgudstjänster, förrättningar och andakter, musikverksamhet och föredrag.

Hyssna gamla kyrka nyttjas sommartid och då 3 gånger/vecka för gudstjänster, förrättningar och guidning.

Pastoratet har en handlingsplan för dop: Nej

Pastoratet har en handlingsplan för konfirmandarbete: Nej

Pastoratet har upprättat riktlinjer för begravningsverksamheten och tillställt stiftet för kännedom: Ja